

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Laicis, an possint conferre Beneficia. Tit. 13

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

TITULUS XIII.

De Laicis, an possint conferre Beneficia

SUMMARI A.

1. <i>Qua circa Episcoporum Electiones Populi potestas olim. & num. 3.</i>	4. <i>Prævaluit semper in Ecclesiasticorum.</i>
2. <i>Quid statutum in Francia.</i>	5. <i>Cur olim in Episcoporum Electionibus inter venerint Laici.</i>
3. <i>Interdum sufficiebat populi consensus tantum, aut nuda postulatio.</i>	6. <i>Postea Jus hoc illis ademptum.</i>
	7. <i>Cur.</i>

Errum tamen est Episcoporum Electiones aliquando factas fuisse à Clero & Populo simul, vel cum Cleri & Populi consensu. *can. Episcopos. 13. can. quanto. 10. can. literas. 14. can. plebs. 11. can. Cleri. 26. dist. 60. can. sacrorum. 34. dist. 63. can. Nicephor. Calixtus. histor. Eccl. lib. 8. cap. 14.* Imò passim Canon Conciliorum præcipiunt etiam Metropolitanorum electiones fieri Comprovincialibus Episcopis cum consensu Cleri & Populi: ut in *7. Concil. 2. Aurelianensis. & can. 3. Aurelianensis. Consent. can. Metropolitana 19. dist. 63. can. Concil. Carthagen. 14. can. 8. Parisiens. can. 11. Cabilonens.*

Unde *cap. 78. Legis Franciæ* statuitur, electionem Episcopii Clero & Populo secundum statuta Canonum esse faciendam. Dicit Gregorius Turonensis *lib. 4. cap. 6. & 7. histor. Franc.* hæc verba: *Episcopi dicebant Catoni Presbytero, videmus, quia te elegit pars maxima populi, veni, consenti Nolis, & benedicentes consecremus te ad Episcopatum.* Quæ & observata olim testantur, D. Chrysostomus *lib. 3. de Sacram.*

Corvi
De Pers
et Benefic

G

32

ditio. D. Cyprianus lib. 1. epist. 4. Et idem voluisse Bonifacium III. restatur Platina in eius vita.

Et fuita populi Electio, Aliquando consensus tantum; ut patet 3
ex canon. supra allegat. & can. nosse. 12. dist. 63. Ivo Carnotens. epist. 181.
Aliquando vero Electio; ut apud Socratem histor. Eccles. lib. 7. cap. 26.
Cassiodor. in histor. Tripart. lib. 12. cap. 3. ubi referunt; Cum Con-
stantinopoli in Electione Sisinnii, qui successit Attico, esset inter Cle-
rum & populum disensio, Clerum unum, alium Laicos optantes Epi-
scopum, horum pravaluisse studium in Sisinnio, eumque designatum
fuisse ab Episcopis: Aliquando tantum nuda postulatio: ut in can. 1.
dist. 62. Sic Populus Mediolanensis petiit sibi designari D. Ambrosium;
Theodoret. histor. Eccles. cap. 6. lib. 4. Sozomen. hist. Eccles. cap. 14. lib. 6.
Nicephor. Calixt. hist. Eccles. lib. 11. cap. 32. Constantinopolitanus Ne-
starius: teste Socrate histor. Eccles. lib. 5. cap. 8.

Semper tamen in promotionibus Episcoporum, Laicorum jure, 4
Ecclesiasticorum fuit jus majus: Siquidem facta Electione à Clero, id
est, à Presbyteris (non ab Episcopis) à Populo, aut Episcopi accede-
bant, vel Clero, id est, Presbyteris, vel Populo, id est, Laicis: can. Va-
lentinianus dist. 63. Apud Socratem d. lib. 7. cap. 26. cum Clerici unum
eligerent, Laici alium, hunc designarunt Episcopi: Similia apud Eun-
dem d. lib. 6. cap. 2. Theodoret. histor. Eccl. cap. 27. lib. 5. Sozome-
num lib. 8. cap. 2. Aut Superiores, id est Metropolitani, can. 4. & 6. Con-
cilio Nicani can. Episcopi, can. illud. dist. 640. Item can. 12. Synodi Lao-
dicena. can. 8. Ephesine. can. extra. can. quia per ambitionem. d. dist. 64.
can. non debet. can. Episcopos. dist. 65. vel Primates, can. 12. Conc. Car-
thagin. II. can. de persona. can. placet. dist. 65. & can. 6. & 7. Conc. Nice-
ni I. confirmabant Electiones jam dictas: Quinimò nonnunquam so-
lus Civitatis Clerus eligebat Episcopum. Teste D. Hieronymo epist.
85. ad Evagrium. Quod & servatur hodie. A Collegio enim Cano-
nicorum Cathedralis Ecclesie hodie fit electio Episcoporum ritu & or-
dine ab Innocentio III. in c. quia propter. de elect. definito.

Ratio autem, cur Laici olim in Electione Episcoporum interve- 5
nerint, non fuit una. 1. Judicabatur hoc rationi consentaneum: can.
nuda. 1. dist. 62. 2. Poterant de vita & moribus Episcopi testimonium
ferre:

[M] 3

PLUS
OMNIS
CELESIA
IV.

ferre: 3. Ostendere hunc sibi esse gratum, ejus propterea electioni consentire, *can. nosse. c. cum longe. cum duob. seqq. dist. 63.* 4. Ne Episcopum non optatum aut contemnerent; aut odio haberent: *can. forte. ult. d. dist.* Et sic ille in grege Christi nihil aut parum proficeret. 5. Ne qua postea retractatio cuipiam, ne quis scrupulus resideret. *can. 13. de cet. 8. qu. 1.*

6 Sed, cum ex tali electione multa & maxima consequerentur in commoda, jus illud Populo postea est ademptum: *c. Sacrosancta. 51. c. Messana. 56. de electione.* & prohibitum per Populum Electiones fieri Episcoporum & Sacerdotum: *can. 2. Synodi Laodicene. can. 2. Synodi Nicena II. can. non est. 6. can. nullus. 1. can. omnis. 7. can. non licet. 8. dist. 63.*

7 Et rectè: Cum enim jus istud Electionum olim niteretur potius consuetudine; & Consuetudo servanda sit deficiente Legge; *l. de quibus. 32. l. diuturna. 33. ff. de Legib. non ea vigente. l. 2. C. qua. filius ga. consuet. sequitur eam, cum non deficiat Lex, imò repugnet, non amplius esse servandam.*

Maximè, cum Lex illa optimo nitatur jure; Nam cum Personæ Ecclesiasticæ sint sacræ; & ministerium Eorum, propter quod conceduntur beneficia, sit sacrum & spirituale; consequens est, ut ipsa beneficia sint spiritualia, & eorum quoque distributiones sacræ & spirituales & proinde nec per Laicos obtineri debeant Ecclesiæ: *c. decernimus. judic. Darris tract. de benefic. sect. 3. cap. 14. vid. Nostr. Tract. de person. Eccles. tit. de elect. Pralat. nec jus conferendorum Beneficiorum, nec cetera spiritualia jura præscriptione acquirere possint Laici. c. canon. qua. de præscription. nec adversatur c. cura. de jure patron. Loquitur enim de Ecclesiâ, quæ à Laicis donatur loco religioso jure proprietatis non de ea quæ conceditur administrationis jure. Darris d. loco.*

CORVINI
De Personis
et Beneficiis Ecclesiasticis

G

32